

De PEG-sonde

Uw afspraak

U wordt verwacht op de afgesproken datum en tijd. In verband met de voorbereidingen dient u zich eerder te melden, overleg hierover met de assistente. U kunt uw afspraak ook terugvinden op: www.mijntjongerschans.nl

U meldt zich voor de afspraak bij de aanmeldzuil (in de centrale hal van het ziekenhuis).

Plaats

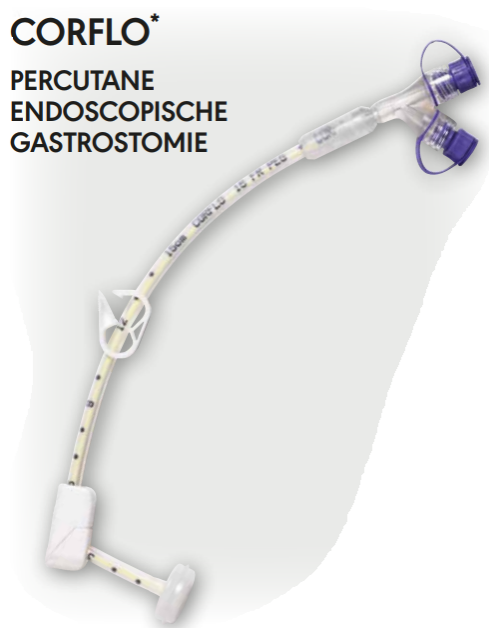
Behandel- en Endoscopiecentrum (begane grond) - Route 42

Let op! Belangrijk:

- U moet nuchter komen.
- Na het onderzoek mag u niet deelnemen aan het verkeer in verband met de toegediende medicatie. Wij adviseren u daarom vooraf vervoer naar huis te regelen.

Wat is een PEG-sonde?

Een PEG-sonde is een voedings slang die door de buikwand heen in de maag ligt. PEG is een afkorting van Percutane (door de huid) Endoscopische (met behulp van een kijk slang) Gastrostomie (opening in de maag). Als sondevoeding langer dan 4 tot 6 weken nodig is, kan een PEG-sonde een goede oplossing zijn.

Voor- en nadelen van een PEG-sonde

De voor en nadelen ten opzichte van een neusmaagsonde zijn:

<i>De voordelen</i>	<i>De nadelen</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Minder last van irritatie van de neus en keelholte. - Minder kans op teruglopen van de sondevoeding in de mondkeelholte. - De sonde is onder de kleding niet zichtbaar en valt daardoor nauwelijks op. - Minder vaak verwisselen of vernieuwen van de sonde.	<ul style="list-style-type: none"> - Voor het plaatsen van deze sonde is een kleine ingreep nodig, door middel van een endoscoop. - Risico's op ontsteking van de insteekplaats en/of abcesvorming.

Wat gebeurt er op de dag van het onderzoek?

U meldt zich aan bij de aanmeldzuil in de centrale hal en volgt daarna route 42 naar het behandel- en endoscopiecentrum. De verpleegkundige neemt u mee naar de zaal. Daar worden uw gegevens gecontroleerd en krijgt u een korte uitleg over het onderzoek. Vervolgens wordt het slaapmiddel, de pijnstilling en een antibioticum toegediend via een infuusnaald in de hand of arm. Daarna wordt u naar de scopiekamer gebracht.

Tijdens het onderzoek wordt u bewaakt. Uw zuurstofgehalte, bloeddruk en hartritme worden gecontroleerd. U blijft tijdens het onderzoek op dit bed liggen. Losse gebitsdelen worden uitgedaan. Als u geen gebitsprothese draagt, krijgt u een ring in de mond, om het bijten op de scoop te voorkomen.

Het onderzoek wordt gedaan onder sedatie. Deze procedure wordt uitgevoerd door een hiervoor speciaal opgeleide sedationist. U zult hierdoor weinig tot niets merken van het onderzoek. De endoscoop wordt via de mond ingebracht. De arts maakt een sneetje door de buikwand op de juiste plaats voor de PEG-sonde.

Na het onderzoek wordt u naar de uitslaapkamer gebracht, daar wordt u nog een uur bewaakt. Als u voldoende wakker bent, mag u weer naar huis.

Vorbereiding

Het onderzoek is alleen goed uit te voeren wanneer uw maag leeg is. Daarom is het van belang nuchter te zijn voor dit onderzoek. U mag niet meer eten en drinken vanaf middernacht (de avond tevoren).

Medicatie

Bloed verdunnende middelen

Om de kans op een nabloeding te verkleinen bespreekt uw behandeld arts hoe u met uw bloed verdunnende middelen om moet gaan. Acetylsalicylzuur mag door gebruikt worden.

Diabetes mellitus (suikerziekte)

Alleen tabletgebruikers:

Wanneer u **tabletten** gebruikt voor de diabetes: geen tabletten nemen, ook niet als u een licht ontbijt mag gebruiken.

Kortwerkende insuline:

In de ochtend: geen insuline spuiten 's ochtends. U kunt dan vóór u weer gaat eten de normale hoeveelheid insuline spuiten.

In de middag: 's ochtends 50% van de normale hoeveelheid insuline spuiten.

Langwerkende insuline:

Normale hoeveelheid spuiten.

Alle andere medicijnen kunt u 's morgens wel gewoon innemen.

Overig

Als u zwanger bent, een kunstmatige hartklep of een pacemaker heeft dient u dit aan te geven bij uw behandelend arts.

Duur van het onderzoek

Houdt u er rekening mee dat de totale tijd van de opname ongeveer 3 uur is.

Uw begeleider kan tussentijds naar huis gaan of gebruik maken van de wachtruimte.

Wij adviseren de begeleider om tijdens de opname telefonisch bereikbaar te zijn.

Wie of wat neemt u mee?

- Een begeleider (wij raden u aan iemand mee te nemen)
- Makkelijke/comfortabele kleding

Verzorging

Een goede verzorging van de PEG-sonde en de huid rond de PEG-sonde kan veel problemen voorkomen. Het is verstandig om ook de folder “sondevoeding via een voedingsstoma (PEG)” van de Maag-Lever-Darm stichting te lezen. Deze is aan te vragen bij de Maag-Lever-Darm stichting. Tevens kan de folder “corflo percutane endoscopische gastronomie” extra informatie geven. Deze folder krijgt u mee na het plaatsen van de PEG.

De eerste week na het plaatsen PEG-sonde

De dag van en de dag na de plaatsing controleert de verpleegkundige of de thuiszorg het wondje van de insteekplaats. Als u de PEG-sonde nog maar pas heeft, kan het gebied rond de insteekplaats gevoelig zijn. De buitenstefixatiedisk staat strak tegen de buikhuid aan. Dit blijft twee weken zo, totdat maag en buikwand aan elkaar vergroeid zijn.

Twee weken na plaatsing PEG-sonde

Het externe fixatiedisk mag na twee weken wat losser gezet worden. Dit kan gedaan worden door de fixatie te ontgrendelen door de disk open te schuiven. Hierna kan gestart worden met dompelen/draaien, zie verder.

Verzorging in de eerste weken

De verpleegkundige van de thuiszorg of van de instelling waar u verblijft helpt u met de verzorging van de PEG-sonde in de weken na de plaatsing.

- Spuit de PEG-sonde elke keer voor en na het geven van voeding en/of medicijnen door met 30 en 40 ml kraanwater.
- Wanneer u de sonde niet gebruikt, spuit deze dan elke dag 3 tot 4 keer door met 30 tot 40 ml kraanwater. Hiermee voorkomt u verstopping van de PEG-sonde.
- Maak de huid rond de insteekplaats en het buitenste fixatieplaatje 2 keer per dag schoon met chloorhexidine 0,5% in alcohol 70%.
- Beweeg de PEG-sonde verder zo weinig mogelijk. De PEG-sonde mag nog niet gedraaid en gedompeld worden.
- U mag de eerste week niet in bad. Eerst moet het wondje van de insteekopening genezen.

afb. 1 CORFLO® PEG: a: interne fixatiedisk; b: externe fixatiedisk;
c: sonde van polyurethaan; d: snel ontkoppelbare klem;
e: ENFit® voedingsconnector

afb. 2 Externe fixatiedisks

Algemene verzorging

- *Doorspuiten*
Spuit de PEG-sonde elke keer voor en na het geven van voeding en/of medicijnen door met 30 tot 40 ml kraanwater. Zo voorkomt u dat de sonde verstopt raakt. Wanneer u de sonde niet gebruikt spuit deze dan elke dag 3 tot 4 keer door met 30 tot 40 ml kraanwater.
- *Schoonmaken*
Maak elke dag de huid rond de insteekopening en de PEG-sonde schoon met water en zeep of doucheschuim. Dit kan bijvoorbeeld onder de douche of in bad. Droog de huid goed. Gebruik geen föhn om de huid te drogen. Zo nodig doet u een splitgaas tussen de fixatieplaatje en de buikhuid. Als er geen vocht uit de insteekopening lekt is een splitgaas niet nodig.
- *Ronddraaien*
Draai 1x per dag de PEG-sonde een keer helemaal rond in de insteekopening. Zo voorkomt u dat de PEG-sonde vastgroeit in de maagwand.
- *Dompelen*
Schuif 2 keer per week het fixatieplaatje op de PEG-sonde van de buikhuid af en beweeg de sonde naar binnen en naar buiten, het zogenaamde “dompelen” de PEG-sonde is afgesloten door de voedingsklem.
- *Zwemmen*
Gaaf u zwemmen, dek dan het gebied van de PEG-sonde af met watervaste wondfolie, bijvoorbeeld Tegaderm.

Complicaties en veel gestelde vragen

Kan de PEG-sonde er uit vallen?

Een PEG-sonde kan er niet gemakkelijk uitvallen. De PEG-sonde heeft een plaatje aan de binnenkant van de maag, waardoor deze stevig op zijn plek blijft. Alleen als er hard aan getrokken wordt kan deze er uit vallen. Is de PEG-sonde er toch uitgevallen, dan moet er zo snel mogelijk een nieuwe PEG-sonde worden ingebracht. Is dat niet mogelijk dan moet er zo snel mogelijk een katheter met een ballon tijdelijk ingebracht worden. Handel snel, de insteekopening sluit al na 1 tot 2 uur.

U kunt hiervoor bellen met de verpleegkundige van de thuiszorgorganisatie of de (verpleeg) huisarts waar u verblijft. Deze belt dan met de nummers achteraan in de folder.

De insteekopening is rood en pijnlijk

Wanneer de huid rond de insteekopening rood en pijnlijk is, kan dit een begin van een ontsteking zijn. Zorg ervoor dat de huid schoon en droog blijft. Zo nodig doet u heel dun wat zinkzalf rond de insteekopening. Zijn de klachten na een paar dagen niet verdwenen? Neem contact op met de verpleegkundige van de thuiszorg organisatie of de (verpleeg) huisarts.

De sonde is verstopt

Is de sonde verstopt, probeer dan met handwarm water de sonde door te spoelen. Niet krachtig inspuiten maar langzaam met niet teveel druk. Niet doorspuiten met

koolzuurhoudende dranken. Ook kunt u met een 10cc spuitje met lucht de sonde proberen door te spuiten. Lukt dit niet, neem dan contact op met het behandel- en endoscopiecentrum.

De PEG-sonde lekt

Lekkage kan ontstaan doordat de PEG-sonde zelf lek is. Deze moet dan verwisseld worden. Ook kan er vocht uit de maag langs de insteekplaats lekken. De insteekopening is dan te ruim. De PEG-sonde kan strakker worden gezet, helpt dit niet dan kan een nieuwe PEG-sonde nodig zijn.

De PEG-sonde kan niet gedraaid en gedompeld worden

Wanneer de PEG-sonde niet meer gedraaid en gedompeld kan worden betekent dit dat de sonde gaat vastzitten in het kanaal van de insteekopening. Dan is het nodig om de PEG-sonde te wisselen. Neem contact op met de verpleegkundige van de thuiszorginstelling of de (verpleeg-)huisarts.

Wanneer een nieuwe PEG-sonde?

De eerste geplaatste PEG-sonde kan bij goede verzorging ongeveer 2 tot 3 jaar blijven zitten. Hierna kan de PEG-sonde worden verwisseld voor een nieuwe PEG-sonde.

Vragen en telefoonnummers

Als u nog vragen heeft of als er problemen optreden, bel dan met één van de onderstaande nummers.

Secretariaat MDL artsen: 0513 – 685 454

Behandel- en endoscopiecentrum: 0513 – 685 435

Spoedeisende Hulp: 0513 – 685 685 ('s avonds en in het weekend)

Grip op uw zorg via Mijntjongerschans

Mijntjongerschans.nl is het patiëntenportaal van ziekenhuis Tjongerschans. Dit portaal is bereikbaar voor alle patiënten die zijn ingeschreven bij Tjongerschans. Na het inloggen op www.mijntjongerschans.nl met DigiD met sms-verificatie of via de DigiD app heeft u toegang tot uw medische gegevens. U kunt hier ook afspraken maken, een vraag stellen, vragenlijsten invullen en uitslagen bekijken.

DISCLAIMER

Wij adviseren u bij uw bezoek aan de polikliniek en bij opname zo min mogelijk geld, sieraden, dure kleding en andere zaken van (emotionele) waarde mee te nemen naar het ziekenhuis. Het ziekenhuis aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade aan of verlies van dergelijke zaken.